

Encyklopedia majsterkowania

ZROB VADEMECUM SAM

X **DLA PANÓW... I PAŃ DOMU**

Y **DLA PAŃ... I PANÓW DOMU**

Z **DLA DZIECI... I RODZICÓW**

Koncepcja i redakcja całości
© Tadeusz Rathman

Opracowanie graficzne
© Tomasz Kuczborski

Copyright by Wydawnictwo NOT-SIGMA
Warszawa 1988

Wpisano do Księgi Akcesji

Akc. D1 nr 174 / 201 / 1988

Spis treści

Objaśnienia wstępne 10

A-Z 11

Akumulatory elektryczne 12
 Budowlane grunty 12
 Budowlane materiały 13
 Cewki indukcyjne 18
 Ciągi i kody wartości R i C 18
 Diody półprzewodnikowe 18
 Drewna gatunki 20
 Drewnopochodne materiały 22
 Elektrotechniczne materiały 24
 Fotodetektory 25
 Głośniki 26
 Jachty 27
 Kamienie szlachetne 29
 Kleje 30
 Kondensatory elektryczne 31
 Malarskie materiały 32
 Metalowe materiały 33
 Obwody drukowane 35
 Ogniwa galwaniczne pierwotne 36
 Oznaczenia przyrządów półprzewodnikowych 36
 Przekładniki elektryczne 36
 Przewody nawojowe 37
 Rezystory elektryczne 37
 Ryby słodkowodne 38
 Schematy elektryczne 42
 Stolarskie połączenia 42
 Tarcica 45
 Transformatory elektryczne 45
 Tranzystory 46
 Tyrystory 47
 Układy scalone 48
 Wędkarski sprzęt 49
 Wędkarskie metody połowu 50
 Wędkarskie zanęty i przynęty 51
 Żywyce 52

I. Warsztat majsterkowicza 53

I.1. Domowy warsztat mechaniczny 55
 I.1.1. Projekt i organizacja warsztatu 55
 I.1.2. Podstawowe sprzęty 57
 I.1.3. Wyposażenie warsztatu 59
 I.1.4. Warsztat pojemnik 61
 I.1.4.1. Wykonanie stelaża 63
 I.1.4.2. Wykonanie pojemników 66
 I.1.5. Bezpieczeństwo i higiena pracy 71
 I.1.5.1. Zagrożenia mechaniczne 71
 I.1.5.2. Zagrożenia elektryczne 72
 I.1.5.3. Zagrożenia pożarowe 73
 I.1.5.4. Zagrożenia chemiczne 73
 I.2. Obrabiarki wieloczynnościowe 74
 I.2.1. Zestaw obróbkowy Ema-Combi 74
 I.2.1.1. Wiertarka 75
 I.2.1.2. Stożak 76

I.2.1.3. Imadło wzorcarskie 77
 I.2.1.4. Uchwyt stacyjny 77
 I.2.1.5. Nasadka sprzęgająca 77
 I.2.1.6. Nasadka udarowa 78
 I.2.1.7. Nasadka wiertarka kątowna 78
 I.2.1.8. Nasadka wyrzynarka otworów 79
 I.2.1.9. Nasadka pilarka kątowna 79
 I.2.1.10. Nasadka pilarka tarczowa 79
 I.2.1.11. Nasadka strugarka 80
 I.2.1.12. Nasadka frezująca 81
 I.2.1.13. Nasadka szlifierka taśmowa 81
 I.2.1.14. Nasadka szlifierka tarczowa 82
 I.2.1.15. Nasadka szlifierka oscylacyjna 82
 I.2.1.16. Nasadka szlifierka kątowna 82
 I.2.1.17. Nasadka szlifierka stołowa 83
 I.2.1.18. Nasadka szlifierka prosta 84
 I.2.1.19. Nasadka wał giętki 84
 I.2.1.20. Nasadka tokarka do drewna 84
 I.2.1.21. Nasadka wirnik mieszający 85
 I.2.1.22. Nasadka sprężarka 85
 I.2.1.23. Nasadka przewód z manometrem 85
 I.2.1.24. Nasadka nożyce do żywopłotu 86
 I.2.1.25. Nasadka ostrzarka wiertła 86
 I.2.1.26. Nasadka ostrzarka noży i nożyc 86
 I.2.1.27. Wrzeciennik 86
 I.2.2. Zestaw obróbkowy Combi-Block 87
 I.2.2.1. Elementy zestawu 87
 I.2.2.2. Obrabiarki do drewna 88
 I.2.2.3. Obrabiarki do metali 90
 I.2.3. Obrabiarka uniwersalna 90
 I.2.3.1. Wykonanie korpusu 91
 I.2.3.2. Wykonanie stolika roboczego 93
 I.2.3.3. Wykonanie uchwytów narzędziowych 94
 I.2.3.4. Wykonanie tokarki 96
 I.3. Wybrane prace warsztatowe 98
 I.3.1. Ręczna obróbka drewna 98
 I.3.1.1. Piłowanie 98
 I.3.1.2. Struganie 99
 I.3.1.3. Dłutowanie 100
 I.3.1.4. Wiercenie 101
 I.3.1.5. Szlifowanie 102
 I.3.2. Ręczna obróbka metali 102
 I.3.2.1. Przecinanie piłką 102
 I.3.2.2. Piłowanie 103
 I.3.2.3. Wiercenie 104
 I.3.2.4. Gwintowanie 106
 I.3.2.5. Szlifowanie i polerowanie 107
 I.3.3. Przygotowawcze prace budowlane 107
 I.3.3.1. Wykonanie wykopów 107
 I.3.3.2. Gaszenie wapna 108
 I.3.3.3. Przygotowanie zapraw 108
 I.3.3.4. Przygotowanie mieszanki betonowej 109
 I.3.3.5. Budowa i montaż rusztowań 111
 I.4. Pięćdziesiąt porad 111
 I.5. Domowa pracownia elektroniczna 119
 I.5.1. Wyposażenie i organizacja miejsca pracy 119
 I.5.2. Bezpieczeństwo i higiena pracy 119
 I.5.3. Wybrane czynności i urządzenia 120
 I.5.3.1. Czytanie schematów elektrycznych 120
 I.5.3.2. Sprawdzanie diod i tranzystorów 120
 I.5.3.3. Przygotowanie płytek drukowanych 120
 I.5.3.4. Lutowanie na płytkach drukowanych 121
 I.5.3.5. Uruchamianie układów 122
 I.5.3.6. Projektowanie transformatorów sieciowych 122
 I.5.3.7. Zasilacz uniwersalny 123
 I.5.3.8. Próbnik omowy 125
 I.5.3.9. Tester przyrządów półprzewodnikowych 126
 I.5.3.10. Ładowarka akumulatorów Cd-Ni 126
 I.5.3.11. Regulator prędkości obrotowej obrabiarek 127
 Bibliografia 128

II. Mieszkanie 129

II.1. Wykończenie podstawowe 130
 II.1.1. Oświetlenie prowizoryczne 130
 II.1.2. Wzmocnianie drzwi, instalowanie zamków 131
 II.1.3. Uszczelnianie okien i drzwi 132

II.1.4. Szklenie okien i drzwi	132
II.1.5. Osadzanie kółków, mocowanie haków	133
II.1.6. Instalowanie opraw oświetleniowych	133
II.2. Prace remontowe i modernizacyjne	134
II.2.1. Przeróbki murarskie	134
II.2.2. Malowanie ścian i stolarki	135
II.2.2.1. Malowanie farbami klejowymi	135
II.2.2.2. Malowanie farbami emulsyjnymi	135
II.2.2.3. Malowanie farbami olejnymi	136
II.2.3. Tapetowanie	137
II.2.4. Układanie boazerii	138
II.2.5. Układanie glazury	139
II.2.6. Układanie podłogi z posadzką z desek	140
II.2.7. Układanie posadzki parkietowej	141
II.2.8. Układanie wykładzin podłogowych	141
II.2.9. Układanie posadzki terakotowej	142
II.3. Wykonanie mebli	143
II.3.1. Pawlacz	143
II.3.2. Obudowa wanny	144
II.3.3. Składany stolik łazienkowy	144
II.3.4. Stolik kuchenny	145
II.3.5. Szafka kuchenna wisząca	145
II.3.6. Szafka kuchenna ze stołem	146
II.3.7. Regał uniwersalny	147
II.3.8. Biurko	147
II.3.9. Stół z rozkładaną płytą wierzchnią	148
II.3.10. Krzesło	149
II.3.11. Podwójne łóżko	149
II.3.12. Naprawa mebli	150
II.4. Konserwacja i naprawa instalacji	151
II.4.1. Instalacja wodociągowa i kanalizacyjna	151
II.4.1.1. Uszczelnianie zaworów	152
II.4.1.2. Naprawa płuczki ustępowej	152
II.4.1.3. Czyszczenie syfonów	153
II.4.1.4. Przyłączenie pralki automatycznej	154
II.4.2. Instalacja gazowa	154
II.4.2.1. Kontrola szczelności instalacji gazowej	154
II.4.3. Instalacja elektryczna	155
II.4.3.1. Wymiana bezpieczników	155
II.4.3.2. Wymiana i przeniesienie gniazd i łączników	155
II.4.3.3. Zmiana usytuowania opraw oświetleniowych	157
II.4.3.4. Wymiana końcówek przewodów przyłączeniowych	157
II.5. Wykonanie urządzeń elektronicznych	158
II.5.1. Dzwonek kukulka	158
II.5.2. Domofon	159
II.5.3. Zamek szyfrowy	160
II.5.4. Urządzenie alarmowe	161
II.5.5. Automat zmierzchowy	163
II.5.6. Regulator oświetlenia	163
II.5.7. Ulepszenie programatora pralki	164
II.5.8. Zabezpieczenie przeciwzalaniowe	164
II.5.9. Zestawy głośnikowe	165
Bibliografia	166

III. Dom jednorodzinny 167

III.1. Ocena udziału inwestora	168
III.2. Formalności prawne	168
III.3. Pomoc fachowców	169
III.4. Zagospodarowanie działki budowlanej	170
III.4.1. Rodzaje zabudowy	170
III.4.2. Zasady użytkowania terenu	171
III.4.3. Założenia projektowe budynku	171
III.5. Budowa domu	172
III.5.1. Zagospodarowanie placu budowy	172
III.5.1.1. Uzbrojenie podstawowe	172
III.5.1.2. Przechowywanie materiałów	173
III.5.2. Wykonanie fundamentów	173
III.5.3. Budynek murowany	174
III.5.3.1. Konstrukcja ścian	174
III.5.3.2. Konstrukcja stropów	176
III.5.3.3. Konstrukcja dachów	178
III.5.3.4. Pokrycia dachowe	179
III.5.3.5. Otwory okienne i drzwiowe	181
III.5.3.6. Tynkowanie ścian	181
III.5.3.7. Podłogi	182
III.5.3.8. Schody	183

III.5.4. Budynek drewniany	184
III.5.4.1. Konstrukcja ścian	185
III.5.4.2. Konstrukcja stropów	185
III.5.4.3. Ocieplenie dachu	185
III.5.4.4. Wykończenie budynku	185
III.6. Prace remontowe	186
III.6.1. Remont ścian	186
III.6.1.1. Naprawa tynków	186
III.6.1.2. Naprawa murów	187
III.6.1.3. Osuszanie murów	188
III.6.1.4. Izolowanie cieplne murów	189
III.6.2. Remont dachu i pokryć dachowych	189
III.7. Instalacje w budynku mieszkalnym	190
III.7.1. Ogrzewanie pomieszczeń	190
III.7.2. Odprowadzanie spalin	191
III.7.3. Kominek	192
III.7.4. Wymiana powietrza	193
III.7.5. Ujęcie wody i wodociąg	194
III.7.6. Ciepła woda użytkowa	196
III.7.7. Odprowadzanie ścieków bytowych	197
III.7.8. Zasilanie odbiorników elektrycznych	199
III.8. Architektura ogrodowa	200
III.8.1. Domek letni	201
III.8.1.1. Wybór projektu	202
III.8.1.2. Budowa domku	202
III.8.2. Dojazdy	203
III.8.3. Alejki	204
III.8.4. Rynny terenowe	204
III.8.5. Oczka wodne	204
III.8.6. Pergole, bramki, kratki	205
III.8.7. Murki	205
Bibliografia	206

IV. Gospodarstwo wiejskie 207

IV.1. Majsterkowanie w zagrodzie	208
IV.2. Zabudowa działki siedliskowej	208
IV.2.1. Dom mieszkalny	210
IV.2.2. Budynki inwentarskie	211
IV.2.2.1. Obora	211
IV.2.2.2. Chlewnia	213
IV.2.2.3. Stajnia	214
IV.2.2.4. Kurnik	215
IV.2.3. Nawierzchnie komunikacyjne	216
IV.2.3.1. Nawierzchnie gruntowe	217
IV.2.3.2. Nawierzchnie brukowe	217
IV.2.3.3. Nawierzchnie betonowe	217
IV.2.3.4. Ścieżki na podłożu piaskowym	217
IV.3. Instalacje techniczne w zagrodzie	218
IV.3.1. Odwadnianie podwórza	218
IV.3.2. Wprowadzanie ścieków do gleby	219
IV.3.3. Poidła dla zwierząt	221
IV.3.4. Odprowadzanie ścieków inwentarskich	221
IV.3.5. Gnojownia	222
IV.3.6. Wentylacja pomieszczeń	223
IV.3.7. Ocieplanie i ogrzewanie	224
IV.4. Urządzenia gospodarcze	225
IV.4.1. Przechowywanie i dowóz paszy	225
IV.4.1.1. Składany silos przejazdowy	225
IV.4.1.2. Ruchome koryto	225
IV.4.1.3. Szynowa kolejka wisząca	226
IV.4.1.4. Dozownik paszy	226
IV.4.1.5. Karmnik dla kur	227
IV.4.2. Uprzątnięcie, załadunek, transport	227
IV.4.2.1. Stertnik siana i słomy	227
IV.4.2.2. Mechaniczna szufla	228
IV.4.2.3. Ładowacz obornika	229
IV.4.2.4. Naczepa zawieszana	230
IV.4.3. Ogrzewanie, suszenie, przewietrzanie	231
IV.4.3.1. Kolektory słoneczne	231
IV.4.3.2. Suszarnia siana	233
IV.4.3.3. Suszarnia ziarna	233
IV.4.4. Zasilanie z zastępczych źródeł	234
IV.4.4.1. Napęd dojarki przy braku prądu	234
IV.4.4.2. Napelnianie i opróżnianie beczki asenizacyjnej	235
IV.4.5. Obsługa maszyn po sezonie	235
Bibliografia	236

V. Obsługa pojazdów 237

- V.1. Prower turystyczny 238
 - V.1.1. Wybór i zakup roweru 240
 - V.1.2. Przygotowanie do jazdy 241
 - V.1.3. Przegląd przed sezonem 244
 - V.1.4. Naprawy w drodze 246
- V.2. Pojazdy silnikowe 247
 - V.2.1. Smarowanie 247
 - V.2.1.2. Silnik 247
 - V.2.1.2. Skrzynia przekładniowa 247
 - V.2.1.3. Ciężna giętka (linki) 248
 - V.2.1.4. Łożyska 248
 - V.2.1.5. Łańcuch napędowy 248
 - V.2.1.6. Zamki 249
 - V.2.2. Regulacja 249
 - V.2.2.1. Światła 249
 - V.2.2.2. Zamki 250
 - V.2.2.3. Pasek klinowy 250
 - V.2.2.4. Hamulce 250
 - V.2.2.5. Sprzęgło 250
 - V.2.2.6. Zapłon 251
 - V.2.2.7. Gaźnik 253
 - V.2.2.8. Zawory 253
 - V.2.3. Konserwacja 254
 - V.2.3.1. Podwozie 254
 - V.2.3.2. Powłoki lakiernicze 255
 - V.2.3.3. Instalacja elektryczna 255
 - V.2.3.4. Przechowywanie pojazdu 255
 - V.2.4. Naprawy 256
 - V.2.4.1. Ogumienie 256
 - V.2.4.2. Elementy nadwozia 257
 - V.2.4.3. Hamulce 257
 - V.2.4.4. Pierścienie tłokowe 258
 - V.2.4.5. Pływak gaźnika 259
 - V.2.4.6. Pompa paliwa 259
 - V.2.4.7. Łańcuch napędowy 259
 - V.2.4.8. Amortyzatory 260
 - V.2.4.9. Szyby 260
 - V.2.4.10. Instalacja elektryczna 260
 - V.2.4.11. Rozrusznik 261
- V.3. Wyposażenie dodatkowe 261
 - V.3.1. Usunięcie koszyków łożyskowych 261
 - V.3.2. Przeróbka przerutki 262
 - V.3.3. Bagażniki rowerowe 262
 - V.3.4. Wspornik błotnika roweru 264
 - V.3.5. Owiewka pojazdu jednośladowego 264
 - V.3.6. Podstawa bagażnika dachowego 264
 - V.3.7. Szkielet opończy skrzyni ładunkowej 264
 - V.3.8. Zamontowanie radioodbiornika 265
 - V.3.9. Przerywacz kierunkowskazów motoroweru 266
 - V.3.10. Przerywacz świateł awaryjnych 266
 - V.3.11. Regulator pracy wycieraczek 267
 - V.3.12. Wskaźnik napięcia 268
 - V.3.13. Wskaźnik prędkości obrotowej silnika 269
 - V.3.14. Samoczynny wyłącznik zapłonu 271
 - V.3.15. Lampa stroboskopowa 272
 - V.3.16. Ładowarka akumulatorów rozruchowych 273
- Bibliografia 274

VI. Turystyka-wypoczynek 275

- VI.1. Wyprawy biwakowe 276
 - VI.1.1. Przeróbka stelaża namiotu 276
 - VI.1.2. Wykonanie plecaka 277
 - VI.1.3. Wykonanie śpiwora 279
 - VI.1.4. Kilka drobiazgów 280
- VI.2. Zbieranie i obróbka minerałów 280
 - VI.2.1. Miejsca poszukiwań 280
 - VI.2.2. Rozpoznawanie i preparowanie minerałów 281
 - VI.2.3. Obróbka kamieni ozdobnych 282
 - VI.2.3.1. Przecinalanie 282
 - VI.2.3.2. Szlifowanie 282
 - VI.2.3.3. Polerowanie 283
 - VI.2.3.4. Wiercenie 283
 - VI.2.3.5. Formy szlifu 284
- VI.3. Wędkarstwo 284

- VI.3.1. Wykonanie wędziska 284
- VI.3.2. Wykonanie sztucznych przynęt 285
 - VI.3.2.1. Błystki wahadłowe 286
 - VI.3.2.2. Błystki obrotowe 286
 - VI.3.2.3. Woblery 286
 - VI.3.2.4. Mormyski 286
- VI.3.3. Przygotowanie zanęt 286
- VI.4. Żeglarsstwo i szkatnictwo 287
 - VI.4.1. Podstawy żeglowania 287
 - VI.4.1.1. Pływanie na jachcie 288
 - VI.4.1.2. Pływanie na desce z żaglem 291
 - VI.4.2. Budowa jachtu mieczowego 292
 - VI.4.2.1. Technologia kadłuba z laminatu 292
 - VI.4.2.2. Konserwacja i naprawy 295
 - VI.4.3. Budowa deski z żaglem 297
 - VI.4.3.1. Technologia kadłuba z laminatu 297
 - VI.4.4. Wykonanie jachtu „Junga” 299
- Biografia 308

Dodatek. Symbole elektryczne 309

Dodatek. Konstrukcje meblarskie 313

Półki 314	Łóżka (1) 318
Regały 315	Łóżka (2) 319
Szafy 316	Stoły (1) 320
Szafki 317	Stoły (2) 321
Indeks rzeczowy 323	

Tabele

- A.1. Akumulatory kadmowo-niklowe produkcji krajowej (napięcie znamionowe 1,2V) 12
- A.2. Akumulatory ołowiowe produkcji krajowej 12
- C.1. Kod barwny do cechowania rezystorów 18
- D.1. Diody elektroluminescencyjne produkcji krajowej 19
- D.2. Diody półprzewodnikowe prostownicze produkcji krajowej 19
- D.3. Diody półprzewodnikowe uniwersalne produkcji krajowej 20
- D.4. Diody Zenera produkcji krajowej 20
- D.5. Wymiary w mm płyt piśniowych produkcji krajowej 23
- D.6. Wymiary w mm płyt stolarskich produkcji krajowej 23
- D.7. Wymiary w mm płyt wiórowych produkcji krajowej 23
- D.8. Wymiary w mm sklejk ogólnego przeznaczenia produkcji krajowej 24
- F.1. Fotodiody produkcji krajowej 25
- F.2. Fotorezystory produkcji krajowej 26
- F.3. Fototranzystory produkcji krajowej 26
- G.1. Głośniki dynamiczne produkcji krajowej 27
- G.2. Zestawy głośnikowe produkcji krajowej 27
- K.1. Minerale z grupy granatów 30
- K.2. Kleje produkcji krajowej i ich zastosowanie do klejenia różnych materiałów 31
- O.1. Ogniwa suche Leclanchégo produkcji krajowej 36
- P.1. Przekładniki elektromechaniczne produkcji krajowej 37
- P.2. Przekładniki pręcikowe produkcji krajowej 37
- P.3. Przewody nawojowe okrągłe miedziane emaliowane produkcji krajowej 37
- T.1. Wymiary w mm tarczycy iglastej ogólnego przeznaczenia produkcji krajowej 44
- T.2. Wymiary w mm tarczycy liściastej ogólnego przeznaczenia produkcji krajowej 44
- T.3. Tranzystory bipolarnie krzemowe produkcji krajowej 46
- T.4. Tranzystory bipolarnie germanowe produkcji krajowej 47
- T.5. Tranzystory unipolarnie krzemowe produkcji krajowej 47
- T.6. Trystory triodowe produkcji krajowej 48
- T.7. Trystory triodowe symetryczne (triaki) produkcji krajowej 48
- W.1. Wytrzymałość znamionowa żyłek wędkarskich, w N 50
- W.2. Numeracja wędkarskich sznurów muchowych 50
- I.1. Stelaż warsztatu pojemnika 64
- I.2. Pojemnik A 67
- I.3. Pojemnik B 68
- I.4. Pojemnik C 69
- I.5. Pojemnik D 70
- I.6. Korpus obrabiarki 92
- I.7. Stolik roboczy 94

I.8. Uchwyty narzędziowe **96**
 I.9. Łoże tokarki **96**
 I.10. Suport i stolik tokarki **97**
 I.11. Podtrzymka obwodowa **98**
 I.12. Konik tokarki **99**
 I.13. Nieprawidłowości występujące podczas wiercenia **105**
 I.14. Nieprawidłowości występujące podczas gwintowania **107**
 I.15. Orientacyjne ilości składników potrzebne do otrzymania 1 m³ zaprawy wapiennej (konsystencja plastyczna) **109**
 I.16. Orientacyjne ilości składników potrzebne do otrzymania 1 m³ zaprawy cementowej (konsystencja plastyczna) **109**
 I.17. Orientacyjne ilości składników potrzebne do otrzymania 1 m³ zaprawy cementowo-wapiennej (konsystencja plastyczna) **109**
 I.18. Orientacyjne ilości składników potrzebne do otrzymania 1 m³ zaprawy gipsowej **109**
 I.19. Orientacyjne ilości składników potrzebne do otrzymania 1 m³ zaprawy gipsowo-wapiennej **109**
 I.20. Orientacyjne ilości składników potrzebne do otrzymania 1 m³ mieszanki betonowej **110**
 I.21. Dane transformatora sieciowego pracującego w układzie zasilacza **123**
 II.1. Pawlacz **143**
 II.2. Obudowa wanny **144**
 II.3. Składany stolik łazienkowy **145**
 II.4. Stolik kuchenny **145**
 II.5. Szafka wisząca kuchenna **146**
 II.6. Szafka kuchenna ze stołem **146**
 II.7. Regał uniwersalny **147**
 II.8. Biurko **148**
 II.9. Stół z rozkładaną płytą wierzchnią **148**
 II.10. Krzesło **149**
 II.11. Łóżko **150**
 III.1. Rozkład średnich kosztów wykonania elementów budynku (wg cen z 1986 r.) i możliwy w nich udział pracy własnej inwestora **169**
 III.2. Nachylenie połaci dachowych dla różnych rodzajów pokrycia **179**
 III.3. Rodzaje i skład zapraw do tynkowania ścian i sufitów **182**

III.4. Wymiary w cm elementów kominka w zależności od wielkości pomieszczenia **193**
 IV.1. Minimalne odległości w m między budynkami w zależności od ich odporności ogniowej **209**
 IV.2. Orientacyjna przestrzeń w budynku inwentarskim dla jednego zwierzęcia **211**
 IV.3. Roczne zapotrzebowanie w t na paszę dla jednego zwierzęcia **212**
 IV.4. Jednostkowe zapotrzebowanie na pomieszczenia magazynowe i pomocnicze w rodzinnym gospodarstwie wiejskim **213**
 IV.5. Maksymalna liczba DJP na jeden kanał wentylacyjny w zależności od powierzchni jego przekroju i wysokości czynnej **224**
 V.1. Mieszanki smarujące do konserwacji łańcucha roweru **244**
 V.2. Terminarz obsługi pojazdów silnikowych **247**
 V.3. Świece zapłonowe do silników cztero- i dwusuwowych **252**
 V.4. Wysokość poziomu paliwa w komorze pływakowej gaźnika **253**
 V.5. Wielkość luzów zaworowych (zimnego silnika) **255**
 V.6. Podstawowe parametry kulek głównych łożysk roweru **261**
 V.7. Wskazania diod elektroluminescencyjnych odpowiadające poszczególnym wartościom napięcia w instalacji elektrycznej samochodu **268**
 VI.1. Skala Mosha twardości minerałów **281**
 VI.2. Proszki polerskie do polerowania kamieni ozdobnych **283**
 VI.3. Wędziska i materiały do ich wykonania **285**
 VI.4. Rozmieszczenie przelotek na wędzisku jednostkowej długości **285**
 VI.5. Zanęty i przynęty na wody stojące **287**
 VI.6. Zanęty i przynęty na wody bieżące **287**
 VI.7. Charakterystyka techniczna jachtu „Junga” **299**
 VI.8. Elementy drewniane jachtu „Junga” **304**
 VI.9. Elementy metalowe jachtu „Junga” **305**
 VI.10. Sortymenty tarcicy i materiałów drewnopochodnych do budowy jachtu „Junga” **306**
 Jednostki miar **312**

Tablice wielobarwne

Warsztat skupiony **I**
 Warsztat pojemnik **II**
 Gatunki drewna **III**
 Zestaw Ema-Combi (1) **IV**
 Zestaw Ema-Combi (2) **V**
 Zestaw Combi-Block (1) **VI**
 Zestaw Combi-Block (2) **VII**
 Obrabiarka uniwersalna (1) **VIII**
 Obrabiarka uniwersalna (2) **IX**
 Meble (1) **X**
 Meble (2) **XI**
 Meble (3) **XII**
 Różne pomysły **XIII**
 Ryby słodkowodne (1) **XIV**
 Ryby słodkowodne (2) **XV**
 Kamienie szlachetne **XVI**
 Domek altana **XVII**
 Domek z inspektorem **XVIII**
 Domek namiot **XIX**
 Wybór projektu domu **XX**
 Rodzaje zabudowy **XXI**
 Układ kondygnacji **XXII**
 Usytuowanie domu **XXIII**
 Układ pomieszczeń **XXIV**
 Strefa dzienna **XXV**
 Strefa nocna **XXVI**
 Strefa gospodarcza **XXVII**
 Forma domu **XXVIII**
 Detal architektoniczny **XXIX**
 Schody **XXX**
 Konwencja **XXXI**
 Bogato lub skromnie **XXXII**

Treść tomu X Vademecum ZRÓB SAM, adresowanego przede wszystkim do Panów domu, dotyczy organizacji i wyposażenia amatorskiego warsztatu domowego, prac związanych z wykończeniem, remontem i modernizacją mieszkania, w tym z wykonaniem prostych konstrukcji meblarskich, udziału w budowie domu jednorodzinnego i domku letniego na działce, prac technicznych w gospodarstwie wiejskim, utrzymania i drobnych napraw roweru, motocykla i samochodu, a także wykonywania popularnego sprzętu turystycznego. Ponadto wiadomości z zakresu niektórych form rekreacji. Niejedną z podanych porad można znaleźć w innych, bardziej szczegółowych wydawnictwach. W Vademecum zebrano te bardziej i mniej znane, starając się stworzyć różnorodny zestaw odpowiadający wielorakim zainteresowaniom Panów, którzy samodzielnie dbają o należyty stan techniczny domu i jego wyposażenia. Wybór i zakres materiału został ograniczony do takich rozwiązań i czynności, które można wykonać prawidłowo, używając powszechnie dostępnych narzędzi i sprzętów, wykazując przy tym przeciętne uzdolnienia.

Zamiarem redakcji było podanie różnych porad i opisów, również tych bardziej skomplikowanych, w możliwie przystępny sposób. Ponieważ jednak różne zagadnienia wymagają nieraz odmiennego wprowadzenia i stopnia szczegółowości opisu, poziom wykładu całości materiału musiał zostać odpowiednio zróżnicowany.

Vademecum jako poradnik domowy ma dostarczyć podstawowych wiadomości ogólnych oraz praktycznych wskazówek i instrukcji wykonawczych. Tym celem podporządkowana została budowa książki. Otwierają ją zebrane ze wszystkich rozdziałów hasła, definiujące m.in. wybrane materiały i środki stosowane w warsztatach domowych oraz w budownictwie indywidualnym, podstawowe przyrządy elektroniczne, elementy sprzętu turystyczno-wypoczynkowego, a także nazwy i pojęcia związane z popularną działalnością hobbystyczną. Zostały one pogrupowane w tzw. hasła zbiorcze i ułożone w porządku alfabetycznym. 35 haseł zbiorczych zawierających 169 podhaseł tworzy część encyklopedyczną tomu. Po niej umieszczono sześć rozdziałów tematycznych poradnika, numerowanych cyframi rzymskimi. Każdy z nich jest poprzedzony spisem autorów oraz spisem haseł zbiorczych i materiałów uzupełniających, związanych z treścią danego rozdziału, a zakończony bibliografią załącznikową, zawierającą pozycje wykorzystywane przez autorów przy opracowywaniu tematu.

Materiał uzupełniający stanowią bogato ilustrowane tablice wielobarwne na wkładkach z paginacją cyframi rzymskimi oraz dwa ilustrowane Dodatki. Pierwszy, pt. „Symbole elektryczne” (nawiązujący do treści rozdziałów I, II, III i V), podaje znormalizowane symbole i oznaczenia graficzne oraz nazwy wybranych przyrządów, urządzeń, maszyn, aparatów i elementów instalacji najczęściej występujących w schematach elektrycznych. Drugi, pt. „Konstrukcje meblarskie” (nawiązujący do treści rozdziału II), zawiera rysunki wraz z krótkimi wskazówkami dotyczącymi budowy, doboru materiałów na poszczególne elementy i sposobu wykonania podstawowych mebli. Książkę zamyka indeks rzeczowy ułożony alfabetycznie; hasła składające się z dwu lub więcej wyrazów szeregowano jako jeden ciąg liter.

Tytuły haseł zbiorczych, na ogół wielowyrazowe, są sformułowane tak, aby na pierwszym miejscu znalazł się wyraz akcentujący treść, np.

Budowlane grunty

Nazwy haseł drukowane są pismem półgrubym prostym, nazwy synonimiczne i regionalne — pismem jasnym pochyłym po myślniku; te z nich, które nie są zalecane lub są nieprawidłowe, poprzedzono wykrzyknikiem w nawiasie, np.:

Estrichgips — (!) gips jastrychowy

W hasle **Ryby słodkowodne** po nazwach podhaseł, pismem jasnym prostym, zamieszczono w nawiasach nazwy łacińskie ryb, np.:

Amur biały (Ctenopharyngodon idella)

Następujące po nazwach haseł symbole pierwiastków chemicznych drukowane są pismem jasnym prostym, np.:

Krzem Si

Nazwę hasła powtarzaną w tekście skrócono do pierwszej litery (dwóch pierwszych liter przy dwugłoskach); w wypadku na-

zwy wielowyrazowej — do pierwszych liter uszeregowanych we właściwej kolejności (stosując skrót przywraca się szyk wyrazów, zamieniony w tytule hasła w celu zaakcentowania treści zawartej w danym hasle), zachowując pismo półgrube, np.:

Kamienie szlachetne — k.sz.

Oznaczenia przyrządów półprzewodnikowych — o.p.p.

Stolarskie połączenia — p.s.

Nazwy rodzajowe wewnątrz treści haseł wyróżniono pismem rozstrzelonym (spacją), np.:

Zależnie od rodzaju wielkości sterującej wyróżnia się przełączniki elektryczne prądowe, napięciowe, częstotliwościowe.

W książce nie stosowano odsyłaczy do haseł, ograniczając się do wspomnianego już spisu haseł zbiorczych przed treścią każdego rozdziału poradnika.

Rysunki i tabele w części encyklopedycznej numerowane są w zakresie danej litery alfabetu, np.:

T.6. Charakterystyka napięciowo-prądowa tyrystora diodowego symetrycznego (diaka)

W.2. Numeracja wędkarskich sznurów muchowych

a w części poradnikowej w zakresie danego rozdziału, np.:

I.162. Schemat ideowy zasilacza uniwersalnego

III.3. Rodzaje i skład zapraw do tynkowania ścian i sufitów.

Powołując się na nie w teście podawano pismem półgrubym numer poprzedzony odpowiednim skrótem „rys.” lub „tab.”, np. rys. **T.6.** tab. **W.2.** rys. **I.162.** tab. **III.3.**

Powołując się w tekście na treść innego rozdziału lub podrozdziału podawano pismem jasnym jego numer (według spisu treści na s. 6-9) poprzedzony skrótem „rozdz.”, np. rozdz. **I.1.5.3.** Powołania na tablice wielobarwne na wkładkach z rzymską paginacją, uzupełniające bieżący materiał ilustracyjny, zawierają — zarówno w części encyklopedycznej, jak i poradnikowej — pełny tytuł poprzedzony słowem „Tablica”, np.:

Tablica. Gatunki drewna

Przy powoływaniu się na grupę tablic powiązanych tematycznie — po słowie „Tablice” podawano, po dwukropku, tytuł grupowy, drukowany przy rzymskiej paginacji, np.:

Tablice: Dom jednorodzinny

Hasła lub ich fragmenty oraz rozdziały lub ich fragmenty pisane przez danego autora sygnowane są skrótami literowymi, przyporządkowanymi odpowiednio poszczególnym nazwiskom według spisu autorów na s. 4. Skróty te są drukowane pismem półgrubym pochyłym, w nawiasach, np.:

Tranzystory

(...) Wyróżnia się **t. s y g n a ł o w e** (nazwa umowna) — pracujące w warunkach zmian ciągłych przebiegów prądowych, oraz **i m p u l s o w e** — pracujące przy zmianach nieciągłych. (**lar**)

(...) Dane niektórych **t.** unipolarnych produkcji krajowej podano w tab. **T.5.** (**tbg**)

Fragmenty przygotowane przez redakcję sygnowano skrótem (**Red**)

Znajdujący się na końcu książki indeks rzeczowy, zawiera uszeregowane alfabetycznie nazwy podstawowe oraz ujęte w nawiasy określniki i — po przecinku — objaśnienia precyzujące sposób interpretowania nazwy podstawowej w kontekście, w jakim występuje, np.:

ciągi **E** (wartości **R** i **C**)
gwinty, kryteria podziału

W wypadku nazw lub określeń wielowyrazowych, zapisywanych kolejno w oddzielnych wierszach, powtarzające się wyrazy zastępowano myślnikami umieszczonymi jeden obok drugiego na początku wiersza, naruszając przy tym niekiedy przyjętą kolejność alfabetyczną, np.:

warsztat pojemnik, stelaż, przygotowanie ścianek
--., sposoby wykorzystania
--., stelaża montaż

Numery stron wyrażone w indeksie pismem półgrubym oznaczają, że dana nazwa występuje w tym miejscu książki jako nazwa hasła.